

**ESCOLTEM COM PARLEN: UN PROGRAMA PER POTENCIAR
EL LLENGUATGE ORAL A EDUCACIÓ INFANTIL A TRAVÉS
DEL CONTE**

**ESCOLTEM COM PARLEN: A PROGRAM TO ENHANCE ORAL
LANGUAGE IN PRESCHOOL THROUGH STORY**

JUDITH GRAU SUBIRANA

Directora del treball: Dúnia Mir

Doble Titulació en Mestre d'Educació Primària i Mestre d'Educació Infantil

Treball Final de Grau

Facultat d'Educació i Psicologia

Universitat de Girona

2023-2024

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ	4
2. MARC TEÒRIC	5
2.1. Escoltem com Parlen.....	5
2.2. Àmbit lingüístic.....	10
2.3. Els contes.....	10
3. MÈTODE	11
3.1. Objectiu i preguntes d'investigació.....	11
3.2. Context i participants en la investigació.....	12
3.3. Metodologia de recerca aplicada	14
3.4. Procediments de la investigació.....	15
4. RESULTATS	18
5. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS	23
6. REFERÈNCIES DOCUMENTALS	25
7. ANNEXOS	26
7.1. Annex 1	26
7.2. Annex 2.....	28
7.3. Annex 3.....	30

ÍNDEX DE FIGURES

Figura 1: cicle d'investigació-acció	14
Figura 2: graella pel desenvolupament del llenguatge a través de la narració del conte	16
Figura 3: graella procedència i llengua vehicular de l'alumnat	17
Figura 4: graella que recull el Comportament Lingüístic de cada alumne	18
Figura 5: gràfic de procedència de l'alumnat.....	19
Figura 6: gràfic de llengües vehiculars principals de l'alumnat.....	20
Figura 7: gràfic de Comportament Lingüístic de l'alumnat.....	21

Resum: Aquest Treball Final de Grau, mitjançant la metodologia d'investigació-acció, intenta comprovar els beneficis de la utilització del programa "Escoltem com Parlen" en la millora del llenguatge oral dels infants mitjançant l'explicació de contes. S'emmarca en un context d'aula d'Infantil 3 d'una escola de màxima complexitat situada a Girona. En aquest cas, s'utilitzen diversos instruments de recollida de dades que ajuden a determinar quins són els beneficis del programa i de la narració de contes envers l'evolutiva del llenguatge oral, concretament en català.

Paraules clau: llenguatge oral, conte, Educació Infantil, CREDA

Summary: This Final Degree Project, using the action research methodology, tries to verify the benefits of using the program in improving children's oral language through storytelling. It takes place in the context of a preschool classroom in a highly complex school located in Girona. In this case, various data collection instruments are used to help determine the benefits of the program and storytelling in relation to the evolution of oral language, specifically in Catalan.

Key words: oral language, story, preschool, CREDA

1. INTRODUCCIÓ

El present Treball Final de Grau, sorgeix de la necessitat que s'ha observat en una aula d'Infantil 3 d'una escola de màxima complexitat situada a Girona. Aquesta escola està composta per 9 classes, per tant, una línia per curs, amb aules d'entre 18 i 27 alumnes. Així mateix, les famílies i l'alumnat que formen part d'aquesta comunitat educativa provenen d'un context socioeconòmic mitjà-baix.

L'evolució del llenguatge oral és un dels aspectes principals al llarg de l'etapa de l'Educació Infantil, ja que és en aquest moment on els infants comencen a desenvolupar les habilitats comunicatives. Així doncs, el llenguatge oral és la base de l'aprenentatge d'un infant respecte el món que l'envolta i una eina que li serveix per comunicar-se. González (2022).

Tenint en compte aquesta afirmació i observant l'aula, s'ha determinat que aquesta investigació englobaria les dificultats del llenguatge oral en català de l'alumnat d'Infantil 3. Per tal de poder desenvolupar-ho, s'ha lligat amb una Situació d'Aprenentatge que s'ha dut a terme amb els infants, aquesta té l'explicació del conte de "La Rinxols d'Or" com a fil conductor. És per això, que s'ha aprofitat aquesta proposta didàctica per tal d'introduir els aspectes rellevants de la investigació i de poder extreure'n les dades necessàries per a l'estudi.

Per tal de poder iniciar i desenvolupar aquest treball, s'ha plantejat un objectiu principal. Aquest, és el que regeix el treball i les accions que es duen a terme per tal d'aconseguir-lo. En aquest cas, l'objectiu és "comprovar els beneficis de la utilització del programa "Escoltem com Parlen" en la millora del llenguatge oral dels infants mitjançant l'explicació de contes". Cal determinar, que aquest programa va ser creat per l'EAP-CREDA de les comarques gironines amb l'objectiu de treballar en xarxa amb els equips docents de les escoles. El CREDA determina que "en el cas del llenguatge oral, tenir el coneixement de l'itinerari que normalment segueix el desenvolupament del llenguatge ens ajuda a establir la gradació d'objectius i és condició *sine qua non* per determinar les properes fites lingüístiques a consolidar".

El CREDA va desenvolupar diversos reculls pels docents; els que s'utilitzen per aquest treball són les guies que porten per títol: "Guia per a l'observació del llenguatge oral dels alumnes d'Educació Infantil" i "Breu recorregut pel desenvolupament del llenguatge oral". La primera de totes, i tal com indica el seu nom, és una guia que serveix com a recurs per l'equip docent per saber com identificar en quin CL se situen els alumnes. La segona és un recull dels aspectes més característics del desenvolupament del llenguatge oral.

Seguint l'objectiu principal del treball i les afirmacions del programa, s'han determinat dues preguntes d'investigació; aquestes són:

- Com treballar el conte per rendibilitzar al màxim el llenguatge oral?
- Quins beneficis genera, en la millora del llenguatge oral, explicar un conte mitjançant les estratègies del programa "Escoltem com Parlen"?

Així doncs, aquest Treball Final de Grau pretén abordar i estudiar quins són els Comportaments Lingüístics que formen part de l'evolutiva del llenguatge, sobretot centrant-se en les característiques concretes del grup classe i amb els Comportaments Lingüístics que engloben els alumnes de l'aula. Tot això, es pretén fer a través de les teories de diversos experts en la matèria, però sobretot seguint les guies formades pel CREDA.

2. MARC TEÒRIC

2.1. Escoltem com Parlen

Un dels fonaments principals d'aquesta investigació és el programa "Escoltem com Parlen". Aquest programa va ser creat pels Serveis Educatius EAP-CREDA de les comarques gironines amb la finalitat de, primer de tot, fer conèixer als equips docents de les escoles quin és el recorregut del desenvolupament del llenguatge per, tot seguit, poder promoure i poder treballar conjuntament el llenguatge oral en etapes d'Educació Infantil i Cicle Inicial.

Així doncs, el programa estableix que, durant aquestes dues etapes esmentades, hi ha sis comportaments lingüístics (CL) categoritzats de la següent manera: B, C, D, E, M i N. A excepció del CL B, els altres es divideixen en dos per tal de tenir més

pressió i optar a un treball més exhaustiu. En aquest cas concret de la investigació, es posa èmfasi en els CL B, C, D i E i els seus respectius subapartats, ja que són els comportaments lingüístics que engloben els nivells de l'alumnat participant. A continuació, es posen en comú les característiques i fets significatius que formen part de cada Comportament Lingüístic.

Primer de tot, es troba el B, el qual el CREDA anomena "Les beceroles del llenguatge". En aquest cas es destaca que els infants es comencen a comunicar abans de poder parlar, d'aquesta manera es fan entendre a través del gest o de l'expressió corporal. A poc a poc, això es va definint i comencen algunes vocalitzacions que han de ser enteses i interpretades per un adult, aquest ajuda a l'aparició de les paraules. Així doncs, l'infant necessita l'ajuda d'un adult que li retorni i expandeixi les seves produccions orals. A més, segons el CREDA, quan comencen a aparèixer aquestes paraules i el seu repertori és de més de 50, comencen a fer combinacions de dues paraules amb les funcions comunicatives com ara demanar, cridar algú o rebutjar. Aquestes primeres paraules o combinacions, solen aparèixer enmig d'unes produccions de cadenes llargues i incomprensibles.

Un altre fet característic d'aquesta etapa recau en el punt que, com que és l'inici del llenguatge oral, els infants solen produir els sons oclusius i nasals (p, t, k, b, d, g, m i n) i els utilitzen per a totes les paraules; tot i això, no tenen la capacitat de produir-les en qualsevol ocasió ni amb totes les combinacions possibles. A més, els infants escurcen les síl·labes de les paraules i les simplifiquen. Per tant, es pot veure com els fenòmens de reducció i assimilació estan molt presents en aquesta etapa.

L'últim fet característic d'aquest Comportament Lingüístic és el fet que fan els infants en el moment de relacionar esdeveniments amb certs estats d'ànim. Així doncs, els infants són capaços d'identificar algunes de les pròpies emocions i dels altres i tenen l'habilitat de reconèixer l'altre i diferenciar-lo d'ells mateixos. Quant als estats d'ànim que s'identifiquen, són els bàsics; trist, content i enfadat. Ho fan a través de reconèixer les expressions facials.

Pel que fa al segon Comportament Lingüístic, el C, el CREDA el va dividir en C1 i C2. En el C1, doncs, es considera que l'infant comença a produir les primeres frases quan ja utilitza el verb com a eix de l'oració i l'acompanya de paraules com noms, adjectius o adverbis. Tot i això, encara es pot veure com ometen algunes o totes, les partícules funcionals o, d'altra banda, si no les ometen, les canvien per altres sons com pot ser una vocal. Aquestes primeres frases produïdes van relacionades en "aquí" i "ara", a causa que el seu pensament se centra en el context presencial i immediat. Així mateix, el verb que utilitzen es fa en present i, sovint, en la primera persona i tercera del singular.

Com a altre punt característic, cal afegir que l'alumnat amplia els sons i comença a utilitzar els sons fricativs, tot i que, com en l'etapa anterior, encara poden barrejar-los i canviar-ne un per l'altre. En aquest cas, a diferència del CL B, es mantenen ja les síl·labes corresponents a cada paraula, malgrat que els sons no els col·loquin adequadament. Gràcies al desenvolupament i la millora del llenguatge i la incorporació de sons i frases, també sorgeix el procés de socialització, fet que els permet començar a regular, amb ajuda de l'adult present, els torns de parla. Aquests han d'estar equilibrats, entre infant i adult, ja que l'adult ha de fer frases amb vocabulari un punt més complex i llargada lleugerament més elevada que l'infant; tot i això, ha de tenir en compte de quin punt parteix l'infant i adaptar-s'hi en tot moment.

Finalment, és un moment al llarg de l'evolució del llenguatge on l'infant descobreix que una paraula (un adjectiu) acaba diferent segons si fa referència a un nen o una nena (al masculí o femení). Aquest procés, el CREDA determina que és aquí quan sorgeix la morfologia nominal, de gènere i de nombre.

En addició al CL C1, es troba el CL C2. En aquest cas, es comencen a introduir formes del passat o del futur i no només es parla sobre l'aquí o l'ara, tot i que es segueixen utilitzant només el singular, així mateix, poden produir errors quant a persona i nombre. Això sí, pel que fa al present, l'alumnat és capaç d'utilitzar totes les formes del singular i del plural. Un altre avenç, també, és el fet de començar a

utilitzar preposicions febles i dels determinants i també s'inicien en l'ús d'alguns pronoms, tot i que ho facin amb algun error o omisió.

Per últim, en el Comportament Lingüístic C2, el procés de parlar ha millorat i els infants són capaços de parlar i articular paraules amb estructures sil·làbiques complexes, en aquest cas, el CREDA determina que serien les estructures que segueixen l'ordre de CVC i CCV. Així doncs, en aquest moment ja no ometen sons ni redueixen els grups consonàntics.

Iniciant ja amb les característiques del següent Comportament Lingüístic, també es divideix en dos; el D1 i el D2. Pel que fa al primer d'aquests, i amb relació al previ, ja s'utilitzen verbs més complexos que obliguen l'alumnat a donar més informació, per tant, a formar frases més llargues i completes, frases compostes amb diversos complements. Solen utilitzar ja, els complements de manera, de temps i de lloc que matisen la informació. Per altra banda, en el procés de Comportament Lingüístic D2, segueixen utilitzant aquestes característiques per formar frases, però hi uneixen verbs i termes que el CREDA anomena com a "mentalistes", com ara pensar, saber o creure. Gràcies a l'ús i incorporació d'aquests verbs, són capaços d'ajuntar més d'una oració i les organitzen temporalment formant seqüències d'accions.

Continuant amb el CL D1, cal destacar que el lèxic en aquesta etapa està molt evolucionat, ja que cada dia van aprenent paraules, però en aquest cas, comencen a aprendre'n de les que s'anomenen "freqüència mitjana" i són aquelles paraules d'ús menys freqüent. Així mateix, adquireixen la competència de saber definir paraules, però no dient una categoria semàntica, sinó donant característiques pròpies com poden ser l'aspecte o la forma. En aquest punt, l'alumnat és capaç d'establir relacions entre els esdeveniments i, per tant, descobreixen la noció de causalitat i al de finalitat. Això els permet adquirir i utilitzar les oracions subordinades causals i finals, saben explicar "per què" i "per a què".

Pel que fa al CL D2; un aspecte rellevant és el fet que els infants ja no cometen errors de gènere, de nombre ni de concordança verbal. Estan preparats

cognitivament per flexionar el present, passat i futur en les diverses persones i nombre. A més, descobreixen la pronominalització, un fet que els permet fer les frases de l'etapa anterior, però més agilitzades i usant els pronoms febles, així doncs, poden encadenar les oracions d'un mateix tema. Tot i així, el CREDA ha determinat que els primers pronoms que utilitzen els infants són "li, el i la".

Finalment, l'últim Comportament Lingüístic que s'estudia en aquesta investigació i que es té en compte és el CL E, tant CL E1 com CL E2. En el cas del primer, és el moment en què els infants han pogut descobrir l'aspecte temporal i saben expressar la relació temporal entre dos fets a través de la sintaxi. Per tant, amb el nexa "quan" són capaços d'expressar que dues oracions són simultànies i crear oracions subordinades temporals. Així mateix, han descobert també l'aspecte de condició, i ho expressen amb oracions subordinades condicionals, facilitant-los fer supòsits i hipòtesis. Tot això, els comporta utilitzar els verbs amb forma de condicional simple. Un dels últims aspectes rellevants al llarg d'aquest procés, és el fet de veure com els infants són capaços de raonar sobre les emocions i sentiments dels altres i saben explicar-ho de manera raonada, independentment del que ells desitgin o creguin.

Per tal d'acabar amb l'exposició dels fets importants i característiques principals del desenvolupament del llenguatge, cal destacar alguns punts del CL E2. Aquests comencen amb el fet del desig dels infants de narrar què passa i què viuen, d'aquesta manera, l'ús dels pronoms febles passa a ser més habitual en la sintaxi i n'incorporen de nous respecte el CL anterior. En unió a aquest punt, cal destacar que s'utilitza l'estil indirecte, cosa que suposa que els infants tinguin una elaboració elevada de la sintaxi.

A més, en aquests moments de l'evolutiva del llenguatge, la fonologia també ha millorat i, per tant, els infants comencen a poder diferenciar els fonemes fricatius que entre ells són molt semblants, tot i així, sovint solen confondre'ls i intercanviar-ne l'un per l'altre.

2.2. Àmbit lingüístic

Tenint en compte que la present investigació es duu a terme en una escola, que els participants són alumnes d'Infantil 3 i que es relaciona amb una Situació d'Aprenentatge que s'ha dut a terme a l'aula, cal destacar el currículum on s'emmarca aquesta etapa, així com els aspectes lingüístics que es troben dins el Decret 21/2023.

Així doncs, el Decret 21/2023 determina que l'adquisició del llenguatge i el desenvolupament de la competència comunicativa i lingüística permet als infants manifestar vivències i fets. En l'Annex 1 del Decret 21/2023 es troba la competència en comunicació lingüística. Aquesta exposa que:

La interiorització i l'ús dels diferents llenguatges han de permetre a l'infant anar esdevenint una persona capaç de comunicar-se i expressar-se de forma ajustada als diversos contextos i situacions de comunicació habituals i augmentar la seva creativitat, autonomia, seguretat i habilitats relacionals intrapersonals i interpersonals. La llengua oral té un paper especialment destacat en aquesta etapa perquè és el principal instrument per a la comunicació, l'expressió i la construcció del pensament. Decret 21/2023.

Per tant, seguint aquesta afirmació, el llenguatge oral, així com el seu desenvolupament, prenen gran rellevància al llarg d'aquesta etapa, i com a docents s'ha de prendre consciència del treball d'aquest.

Finalment, cal destacar un dels sabers que va estretament lligat a aquesta investigació, aquest és "Comunicació oral. Expressió, comprensió i diàleg", concretament és important posar èmfasi amb "Ampliació progressiva del repertori lingüístic". Aquest fet, marca que en acabar l'etapa els infants han de ser capaços de tenir un gran repertori lingüístic que els permeti una àgil comunicació oral.

2.3. Els contes

Tal com s'ha pogut veure al llarg d'aquest treball, els contes prenen gran rellevància per tal de potenciar el llenguatge oral i per regir diverses activitats o posades en pràctica a una aula d'Infantil. Així doncs, Iglesias (2013) afirmava que un dels avantatges d'explicar contes als infants va molt relacionat amb aspectes lingüístics, perquè explicant un conté fem ús de la nostra pròpia llengua per tal de narrar un fet, cosa que els permet reforçar lèxic après i adquirir-ne de nou. Així mateix,

l'autora Iglesias (2013) també completa que els contes ajuden amb aspectes com les emocions, actituds, relacions personals, àmbit familiar, creativitat, matemàtiques, resolució de conflictes i molt més.

Completant les afirmacions anteriors, es pot veure com l'autora Rodríguez (2021) exposa que la narració d'un conte provoca i estimula l'atenció dels infants. Per tant, es pot determinar que els contes són un recurs per molts dels moments que poden sorgir en una aula d'Educació Infantil i també tenir-los presents com a eix de les propostes didàctiques que es duen a terme.

González (2022) va exposar que els infants podien aprendre a través dels contes gràcies a la fantasia, aquest fet els desperta curiositats i estimula el llenguatge oral, causant que s'interessin en el vocabulari i puguin aprendre i afegir noves paraules. Així mateix, aquesta autora afirma que és important recalcar que els contes són el reflex de les cultures, valors i creences. Per tant, l'explicació d'aquests contes els permet tenir coneixements i perspectives envers aquests temes.

Finalment, cal destacar que Berguedà (2020) diu que els contes són l'eina que permet afavorir el procés de maduració de la personalitat de l'infant i el seu desenvolupament global. A través dels contes es poden treballar temàtiques molt variades, i ampliar el nostre coneixement. Així doncs, tenint en compte les autores exposades, es pot veure com totes elles recauen en els mateixos avantatges que comporta el fet d'explicar contes.

3. MÈTODE

3.1. Objectiu i preguntes d'investigació

El present estudi es porta a terme al llarg del segon trimestre en una aula d'Infantil 3, per tant, amb infants d'entre 3 i 4 anys. Es pretén potenciar la llengua oral d'aquests infants mitjançant el programa escolar impulsat pel CREDA i amb l'ajut del conte.

Tenint en compte les necessitats observades a l'aula i el programa "Escoltem com Parlen" s'ha plantejat l'objectiu següent: comprovar els beneficis de la utilització del

programa “Escoltem com Parlen” en la millora del llenguatge oral dels infants mitjançant l’explicació de contes.

Davant el plantejament d’aquest objectiu principal d’aquesta investigació, se’n deriven dues preguntes d’investigació que pretenen ser respostes al llarg del treball.

Aquestes són:

- Com treballar el conte per rendibilitzar al màxim el llenguatge oral?
- Quins beneficis genera, en la millora del llenguatge oral, explicar un conte mitjançant les estratègies del programa “Escoltem com Parlen”?

Per tant, tenint presents aquestes preguntes d’investigació i l’objectiu plantejat, n’ha sorgit la hipòtesi que, en el cas concret d’aquesta aula, el programa “Escoltem com Parlen” pot beneficiar a l’alumnat dotant-los de lèxic ajudant-los a millorar i desenvolupar la parla.

S’ha de tenir en compte que el treball s’emmarca dins d’un temps determinat i, per tant, els canvis o millores que hi puguin haver sorgiran del fet d’haver-ho realitzat una sola vegada. A més, amb una sola vegada de dur-ho a la pràctica, es considera que no es poden veure totes les millores o beneficis possibles arran del programa del CREDA i les adaptacions que se’n fan a l’aula.

3.2. Context i participants en la investigació

Tal com s’ha comentat anteriorment, la investigació s’ha dut a terme lligant-lo amb una Situació d’Aprentatge que s’ha realitzat amb l’alumnat. Aquesta, tenia com a eix principal l’explicació del conte de “La Rínxols d’Or”. Pel que fa al context concret on s’ha desenvolupat la proposta didàctica i aquest treball, es tracta d’una escola de màxima complexitat de Girona. L’aula concreta ha estat a Infantil 3 formada per un total de 18 alumnes dels quals 9 són nens i 9 són nenes. Tot i així, cal destacar que la investigació només s’ha pogut realitzar amb 15 alumnes, ja que 3 formen part del SIEI i durant les hores que s’han dut a terme les activitats d’investigació ells no estaven a l’aula.

Tenint en compte aquest aspecte, cal afegir que és un grup classe amb gran diversitat tant lingüística com cultural. Això provoca que dins la mateixa aula hi hagi grans diferències de nivells. A més, molts dels alumnes mostren dificultats de comunicació i amb la parla, un fet que els pot suposar complicacions i entrebancs durant el seu dia a dia tant a l'aula com a fora. A més, hi ha 4 alumnes amb possibles diagnòstics de TEA.

Atenent les característiques concretes de l'aula, s'ha de dir que és un grup classe que es compon de diversos nivells d'aprenentatge, fet que provoca que el docent de l'aula no pugui atendre a tothom per igual, i en certes ocasions se'n dificulta el seguiment de tots per igual i poder atendre a tots els alumnes durant les activitats i propostes d'aula. A més, és un grup amb poca autonomia per fer les activitats, sempre demanen de l'aprovació del referent o de qui gestiona l'aula. Aquest fet propicia a necessitar més temps de dedicació per activitat. Tot i així, aquesta poca autonomia es pot ajudar i millorar si se'ls avancen els fets i les accions que hauran de dur a terme i també si se'ls expliquen i detallen les normes i passos de cada proposta educativa. Això, però, també necessita un temps afegit.

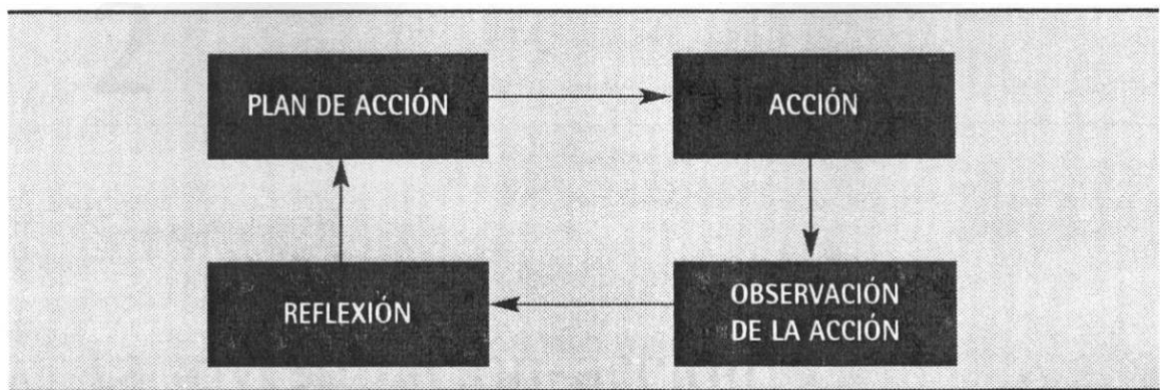
Una altra característica destacable d'aquest grup classe, i que té estret lligam amb la present investigació, és el gran interès comunicatiu que mostren la majoria dels infants de l'aula. Aquest interès per comunicar-se es veu reflectit tant amb moments on tenen conflictes i te'ls volen fer saber com quan volen explicar algun fet que els interessa o simplement mostrar algun sentiment o emoció. Tot i així, aquest interès no va lligat amb la facilitat de comunicació, ja que molts d'ells mostren dificultats amb la parla i amb l'evolució del seu llenguatge. La gran majoria dels infants no són capaços d'articular les paraules correctament ni de formular frases de més de 2 o 3 paraules. Per tant, l'interès comunicatiu és positiu, però es veuen frustrats en certes ocasions perquè al referent adult li és complicat entendre què vol comunicar l'infant en aquell moment.

Finalment, com a característica rellevant del grup, cal destacar que hi ha molt d'absentisme a l'aula. Aquest absentisme propicia al fet que l'alumnat no tingui una continuïtat i es perdi molts moments educatius que els dificulta l'aprenentatge.

En conseqüència, també afecta al grup classe en general, ja que no es pot aprofundir en continguts i s'han de repetir activitats o propostes per tal de permetre que tothom ho adquireixi i ho aprengui. Tot i així, no sempre és possible pels docents repetir, per tant, hi ha continguts que molts alumnes es perden.

3.3. Metodologia de recerca aplicada

En aquest cas, la metodologia de recerca que s'ha utilitzat per desenvolupar la present investigació és la metodologia anomenada investigació-acció. Aquesta metodologia la defineix Lewin (1946) citat per Latorre (2003), com a uns cicles d'acció reflexiva, en què cada cicle es compon d'una sèrie de passos. Aquests passos l'autor determina que són: la planificació, l'acció i l'avaluació de l'acció.

Figura 1: cicle d'investigació-acció

Font: Latorre (2004)

Dins la metodologia per la qual s'ha optat, Latorre (2004) va definir-ne un cicle que el compon. Seguint doncs amb la figura mostrada anteriorment, aquest autor, determina que el procés de reflexió en l'acció es constitueix en un procés d'investigació de l'acció. Així doncs, el cicle es compon de quatre fases que són: la planificació, l'acció, l'observació i la reflexió.

En el cas d'aquesta investigació en concret i pel que fa als passos esmentats en els paràgrafs anteriors, la planificació s'ha centrat en preparar les activitats i les propostes per tal de solucionar la problemàtica detectada. Aquesta problemàtica fa referència a la dificultat de parla i del llenguatge dels infants de l'aula. Es busca, doncs, millorar-ho a través del programa del CREDA i de l'explicació de contes.

L'acció s'engloba en el fet de posar en pràctica la preparació prèvia, en aquest cas, l'explicació del conte seguint la graella adaptada del programa i les pautes preparades. Tot seguit, i tan bon punt l'acció s'ha dut a terme, s'ha procedit a fer l'observació de com havia anat tot. Finalment, s'ha valorat si l'acció havia produït alguna millora o canvi significatiu i s'han plantejat les opcions de modificar algun ítem de la graella preparada per tal de poder arribar a aconseguir l'objectiu plantejat principalment per aquest treball.

3.4. Procediments de la investigació

Aquest apartat pretén exposar quines han estat les fases i els procediments que s'han seguit al llarg de la investigació. Primer de tot, s'ha identificat i decidit quin era el fet que es volia investigar i sobre el qual es volia treballar. Aquest ha estat el llenguatge oral a l'escola amb infants de 3 i 4 anys. Un cop decidit això, s'ha provat el programa creat i format pel CREDA anomenat "Escoltem com Parlen".

Una vegada escollida la proposta d'investigació i el suport amb el qual es realitzaria la posada en pràctica i la teoria del treball, s'ha iniciat la investigació. L'inici ha coincidit amb la primera sessió de la Situació d'Aprenentatge que es relaciona amb aquest treball. Així doncs, s'explica el conte de "La Rínxols d'or" a l'alumnat sense cap modificació i sense tenir com a guió la graella del programa. En aquest cas, s'ha procedit, també a observar les reaccions de l'alumnat i si hi havia algun canvi en el llenguatge o algun fet destacable pel treball.

Tot seguit, un cop fetes totes les activitats de la Situació d'Aprenentatge i preparada la graella per tal d'explicar el conte i desenvolupar el llenguatge a través de l'explicació d'aquest, s'ha procedit a explicar el conte seguint la graella. Durant la narració d'aquest i un cop acabat el conte, s'han observat les reaccions de l'alumnat, les interaccions i el llenguatge que sorgia així com les converses.

Tot seguit, s'adjunta la graella que s'ha utilitzat per tal de desenvolupar el llenguatge a través de l'explicació interactiva del conte. Aquesta s'ha adaptat partint del model del CREDA (2015), tenint en compte les necessitats i nivells dels alumnes i l'objectiu principal d'aquesta investigació.

TREBALL PREVI		
ÍTEM	TRANSCURS DEL CONTE	POSTERIOR AL CONTE
Ficció-realitat		
Temporalitat		
Causa-conseqüència		
Teoria de la ment		
VERSIONAR EL CONTE		
ALTRES ASPECTES		
LÈXIC		
COMPRENSIÓ		

Figura 2: graella pel desenvolupament del llenguatge a través de la narració del conte

Font: adaptació de la graella del CREDA (2015)

Entrant amb els instruments de recollida de dades que s'han creat i utilitzat al llarg d'aquesta investigació són:

- Graella procedència de l'alumnat i llengua vehicular de casa. Aquesta graella permet recollir quina és la llengua principal que utilitza cada alumne i tenir present la procedència familiar i la llengua. Això permet identificar si els alumnes utilitzen la llengua oral en català com a primera llengua o bé, passa a ser la segona llengua i només l'utilitzen a l'escola.

Alumne/a	Procedència	Llengua vehicular
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

Figura 3: graella procedència i llengua vehicular de l'alumnat

Font pròpia

- Graella del Comportament Lingüístic de l'alumnat. Amb aquest instrument es pretén recollir en quin Comportament Lingüístic se situa cada alumnat segons l'evolutiva del llenguatge oral en català. Cal posar èmfasi amb el fet que es recull el comportament lingüístic de l'alumnat envers la llengua catalana.

Alumne/a	Comportament Lingüístic	Observacions
1		
2		
3		
4		
5		

6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

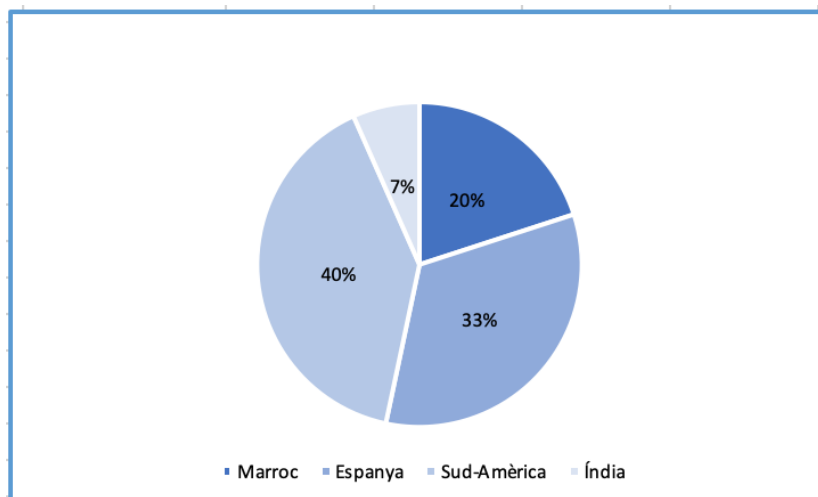
Figura 4: graella que recull el Comportament Lingüístic de cada alumne

Font pròpia

4. RESULTATS

Arribant a aquest apartat, s'hi detallen els resultats obtinguts gràcies als instruments de recollida de dades comentats en l'apartat anterior i de les anotacions que s'han anat fent a través de l'observació sistemàtica. En aquest cas, són els resultats d'haver dut a terme a l'aula d'Infantil 3 les propostes didàctiques i de treballar amb el programa "Escoltem com Parlen" del CREDA. Cal afegir que els resultats són sempre sobre 15 infants, ja que no poden ser els 18 comentats en els apartats anteriors. Aquests 15 són tots els qui han participat al llarg de la investigació i amb qui s'han aplicat els instruments de recollida de dades i les estratègies del programa.

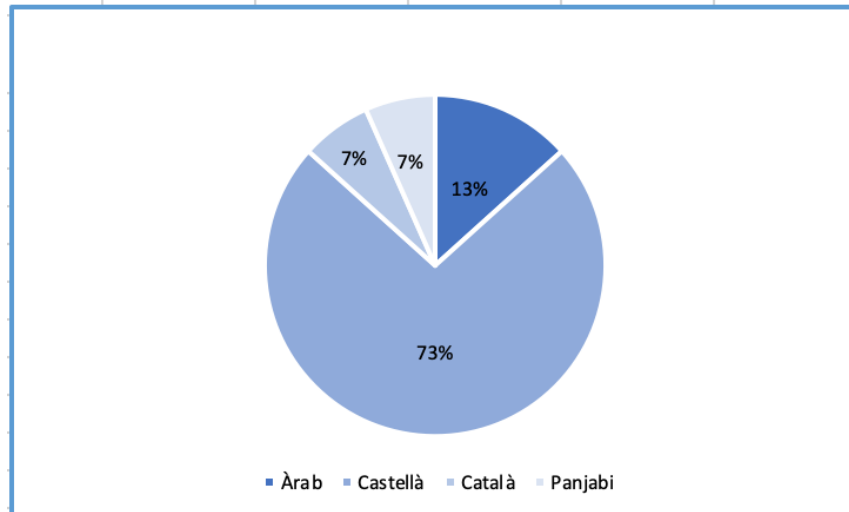
Per començar, s'han observat els resultats de la primera graella creada. Aquesta pretenia recollir quina era la procedència de l'alumnat i quina era la llengua vehicular i principal dels infants. En aquest cas, s'ha determinat que hi havia quatre llocs de procedència de l'alumnat i que, la gran majoria d'ells utilitzaven la llengua vehicular del lloc d'on provenen. Per tal de presentar adequadament els resultats, la primera graella s'ha dividit amb dos gràfics. Així doncs, pel que fa als resultats de la procedència de l'alumnat són:

Figura 5: gràfic de procedència de l'alumnat

Tal com es pot observar, el gràfic es divideix en els quatre llocs de procedència que engloben a tots els infants de l'aula. Aquests han estat: el Marroc, amb el 20% que correspon a 3 alumnes, Sud-Amèrica amb el 40% que fa referència a 6 alumnes, Índia amb 1 alumne i, per tant, el 7% i finalment Espanya amb 5 alumnes i el 33%. Tal com es pot veure, el lloc de procedència majoritari dels alumnes és de Sud-Amèrica. Cal destacar, que pel que fa a Espanya, molts d'ells provenen de famílies que no són provinents d'aquí, per tant, tenen cultures i vivències procedents del lloc d'origen familiar i també el llenguatge.

Entrant a observar els resultats del segon apartat de la primera graella, es pot veure com surten quatre llengües principals amb les quals es comuniquen els Infants participants del treball. Aquestes són:

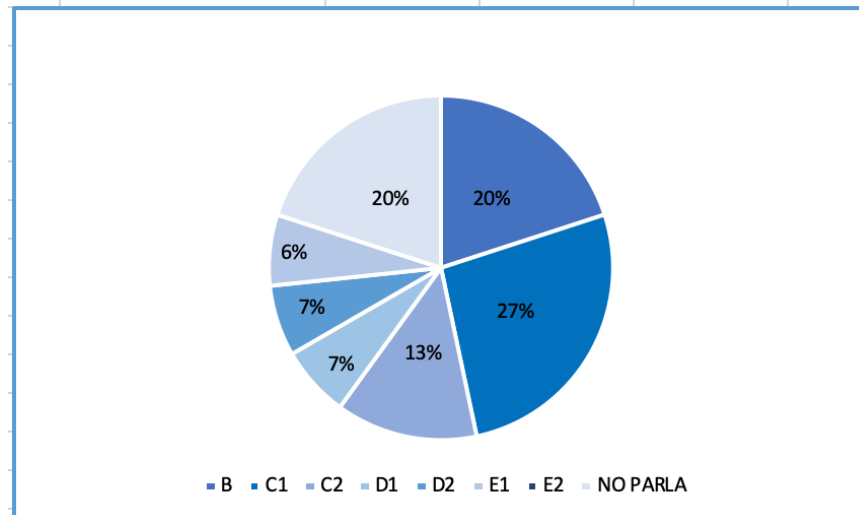

Figura 6: gràfic de llengües vehiculars principals de l'alumnat

Tal com es pot veure, una de les llengües és la que predomina amb gran majoria dels alumnes, aquesta és el castellà que representa el 73% amb 11 alumnes. El gràfic es completa amb el 13% dels alumnes amb qui la seva llengua principal és l'àrab i aquests són 2 infants. A més, el català surt representat amb el 7% empatat amb el 7% del Panjabi, amb 1 alumne per cada una d'aquestes dues llengües. Així doncs, la gran majoria dels infants utilitzen el castellà com a llengua vehicular i per comunicar-se.

Cal afegir que molts d'aquests alumnes mostren dificultats per poder parlar amb català, ja que al llarg del seu dia a dia a casa o en altres entorns que no són escolars, només utilitzen el castellà. Pel que fa als altres alumnes, tot i no tenir el castellà principalment com a llengua vehicular, també recorren a ella gran part del temps. S'ha de destacar que l'alumne que parla en català prové de família del Marroc i, per tant, també utilitza l'àrab, però en aquest cas aquesta llengua passa a ser la segona llengua i no l'utilitza amb gran freqüència.

Entrant ja en matèria del Comportament Lingüístic on se situa l'alumnat d'Infantil 3 d'aquesta escola, i seguint el coneixement de l'evolutiva del llenguatge, s'han obtingut els següents resultats:

Figura 7: gràfic de Comportament Lingüístic de l'alumnat

En aquest cas, es pot veure a primera vista que hi ha un CL que no surt representat, aquest és el que forma part del Comportament Lingüístic E (nivell expert), en aquest cas el CL E2, un dels nivells més elevats de l'evolutiva del llenguatge. Seguint pel CL E, en aquest cas el CL E1, només surt representat per una alumna de l'aula (UN 6%), aquesta és l'única alumna que parla català com a llengua vehicular, tot i que també fa ús de l'àrab, tal com s'ha dit.

Dos dels Comportaments Lingüístics menys representats, també, són el D1 i D2 amb el 7% i un alumne representat per a cada un dels CL. Pel que fa al CL C es veu una diferència d'alumnes entre el C2 i el C1, pel que fa al primer dels dos, només hi ha dos alumnes situats representant el 13% de l'aula, però amb el segon hi ha 4 alumnes situats i que representen la quantitat més elevada, en aquest cas són el 27% dels infants.

Finalment, es pot observar com amb el primer Comportament Lingüístic destacat pel CREDA hi ha 3 infants que se situen en aquest moment de l'evolutiva del llenguatge, i formen el 20% del total. Cal destacar, també, i tal com es veu en el gràfic, que hi ha 3 alumnes que no es poden situar dins de cap moment ni Comportament Lingüístic, ja que només fan sons aïllats i es mostren amb dificultat per imitar gran part dels sons. Tot i així, cal destacar que un dels infants s'inicia en

la repetició de sons o síl·labes de les paraules seguint l'exemple de l'adult i amb aquest com a referent en tot moment.

En addició, cal destacar alguns dels comentaris i observacions que s'han cregut oportuns en el moment de determinar en quin dels Comportaments lingüístics se situava cada infant. Aquests es poden agrupar en:

- Infants amb TEA i amb dificultat per comunicar-se
- Vergonya
- Repetició d'algun so, però amb dificultat
- No se sap comunicar amb Català, mostra dificultat per identificar paraules, poc lèxic
- Ecolàlia de sons o paraules concretes com: "oye", "no" o "e mira"
- No repeteix ni imita sons

Finalment, al llarg de la posada en pràctica de la graella pel desenvolupament del llenguatge (figura 2) i havent explicat per segona vegada el conte seguint-la, s'han fet un recull d'anotacions i observacions de com interaccionen els infants i del llenguatge que utilitzen. A continuació, doncs, s'exposen aquestes anotacions i observacions:

- Abans d'explicar el conte deien "oso", un cop explicat i fet èmfasi amb els personatges i el lèxic, la gran majoria ja diuen "os"
- Una alumna que repeteix sons ha intentat repetir "os" dient "oo"
- Han sorgit algunes oracions com:
  - o "A casa jugo"
  - o "Tinc sofà"
  - o "Plats diferent"
  - o "Os no va sola"
  - o "A mama a papa a io a tiet"
- Participen en les preguntes i diàlegs proposats al llarg de la narració del conte
- Es mostren emocionats de saber què passa i de participar
- Volen explicar vivències de casa seva

5. DISCUSSIÓ I CONCLUSIONS

Arribant a la fi de la present investigació es recupera l'objectiu principal; comprovar els beneficis de la utilització del programa "Escoltem com Parlen" en la millora del llenguatge oral dels infants mitjançant l'explicació de contes". Seguint els resultats obtinguts i presentats, s'ha demostrat com l'ús d'aquest programa creat pel CREDA, ha aportat beneficis al llenguatge oral dels alumnes de l'aula d'Infantil 3. Així doncs, a través de les diverses anotacions i observacions que s'han dut a terme, s'ha pogut veure com els infants es mostren amb més predisposició d'escoltar i participar, fet que els permet utilitzar el llenguatge oral i, per tant, millorar-lo.

Així mateix, tenint en compte aquestes observacions, els resultats obtinguts i el punt de partida dels infants, es pot afirmar que els infants poden aprendre el català amb l'ajuda del programa i de la narració de contes.

Tenint en compte que es domina aquesta temàtica d'investigació i que s'ha fet gran recerca, s'ha pogut determinar en quin Comportament Lingüístic es troba cada alumne. En aquest cas concret, s'ha decidit treballar mitjançant el CL envers la llengua catalana, però tal com es pot observar a través dels resultats obtinguts de les graelles de procedència de l'alumnat i de la llengua materna que utilitzen, només un d'ells té el català com a L1.

Així doncs, en el moment de determinar el CL dels infants, s'ha vist gran diferència entre el seu desenvolupament en el llenguatge oral amb castellà i amb català. Amb aquest segon cas, quasi la gran majoria han mostrat grans diferències orals entre la seva L1 i el català. Tal com exposen Vila i Siqués (2006) els alumnes amb una L1 diferent de la llengua vehicular de l'escola, presenten limitacions que solen comportar dificultat per implicar-se en activitats d'ensenyament i aprenentatge. Així doncs, la L1 pot influir en l'aprenentatge i el desenvolupament de la llengua oral en català, quan aquesta no és la llengua principal dels infants.

Pel que fa a la figura del docent o adult referent dels alumnes, s'ha de posar èmfasi amb la importància d'ajustar-se al seu nivell, tot utilitzant vocabulari un punt més elevat, però sempre a l'abast d'ells. Recuperant la teoria que fonamenta el

programa, el CREDA afirma que els infants, per progressar en el llenguatge oral, necessiten un adult que s'ajusti constantment a les seves capacitats comunicatives i lingüístiques, retornant i expandint les seves produccions. A més, destaca que aquest adult s'hi ha d'adreçar amb un llenguatge lleugerament superior, tal com s'ha esmentat al llarg de la investigació. Com a docent, s'ha de tenir molt en compte aquesta afirmació, ja que permetrà als infants de l'aula evolucionar i progressar en el seu llenguatge oral.

Observant les preguntes plantejades a l'inici d'aquesta investigació: "Com treballar el conte per rendibilitzar al màxim el llenguatge oral?" i "Quins beneficis genera, en la millora del llenguatge oral, explicar un conte mitjançant les estratègies del programa "Escoltem com Parlen"?", es pot veure com a través de la posada en pràctica i el recull de resultats, cal una preparació prèvia i tenir clar què es vol potenciar i millorar per tal de treballar el conte a l'aula.

Amb relació a la segona pregunta, s'ha pogut veure gràcies als resultats obtinguts, que un dels grans beneficis del programa és l'aportació de lèxic i la millora del llenguatge oral gràcies al conte. En aquest cas, s'ha pogut afirmar la hipòtesi que s'havia generat a l'inici del treball.

Cal remarcar que només s'ha dut a terme una aplicació a l'aula d'aquest programa, així doncs, els beneficis observats al llarg d'aquesta posada en pràctica són concretament d'aquesta aula i aquest precís moment. Tot i veure's ja grans beneficis, caldria seguir utilitzant el programa per poder destacar tots els beneficis que comportaria a curt i a llarg termini.

Finalment, s'ha de fer un incís en el fet que, com a futurs docents d'Educació Infantil, és important tenir un coneixement sobre l'evolutiva del llenguatge, per tal de tenir la capacitat d'ajudar en els processos d'aprenentatge als alumnes.

6. REFERÈNCIES DOCUMENTALS

Berguedà, N. (2020) Els contes com a eina pedagògica. Recuperat de: <https://natibergada.cat/contes-eina-pedagogica/>

Departament d'Educació (2023). DECRET 21/2023, de 7 de febrer de 2023, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8851/1955221.pdf>

EAP-CREDA comarques gironines (2023). Escoltem com Parlen. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació.

EAP-CREDA comarques gironines (2023). Escoltem com Parlen: breu recorregut pel desenvolupament del llenguatge oral. Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació.

CREDA (2015). Escoltem com Parlen: desenvolupar el llenguatge oral a través dels contes. Girona.

González Martínez , M. . (2022). El cuento como estrategia didáctica para el fortalecimiento del lenguaje oral en los niños de la etapa preescolar. *ReNaCientE - Revista Nacional Científica Estudiantil - UPEL-IPB*, 3(1), 54–71. <https://doi.org/10.46498/renacipb.v3i1.1826>

Iglesias, A. (2013). M'expliques un conte?. *ÀÁF Àmbits de Psicopedagogia i Orientació*, (39), 28-30. <https://ambitsaaf.cat/article/view/823>

Latorre, A. (2003). *La investigación acción. Conocer y cambiar la práctica educativa*. Capítol 2. Ed. Graó. Extret de: <https://arteydocencia.files.wordpress.com/2013/08/investigacion-accion-antonio-latorre-2003-capc3adtulo-2.pdf>

Latorre, A. (2004). *La investigación acción. Conocer y cambiar la práctica educativa*. Capítol 1. Ed. Graó. 2ª Edició. Extret de: <https://tuit.cat/qCyll>

Rodríguez, M. (2021). Pensamiento matemático y cuentos en Educación Infantil. *Edma 0-6: Educación Matemática En La Infancia*, 10(1), 30–44. <https://revistas.uva.es/index.php/edmain/article/view/5936>

Vila, I. i Siqués, C. (2006). Infància estrangera i coneixement de la llengua de l'escola. *Didàctica de la Llengua i de la Literatura*. (38), 29-37. https://dugi-doc.udg.edu/bitstream/handle/10256/2903/infancia_estrangera_coneixement.pdf?sequence=1&isAllowed=y

7. ANNEXOS

7.1. Annex 1

Graella pel desenvolupament del llenguatge a través de la narració del conte que s'ha utilitzat com a base per explicar el conte.

TREBALL PREVI		
Observació de la portada i preguntes corresponents: <ul style="list-style-type: none"> - Què veieu a la portada? - Què penseu que passarà al conte? - Quins poden ser el personatges que sortiran? 		
ÍTEM	TRANSCURS DEL CONTE	POSTERIOR AL CONTE
Ficció-realitat	Preguntar què passa en un context determinat: què fem nosaltres a casa?	Iniciar un diàleg: <ul style="list-style-type: none"> - Què teniu vosaltres a casa? - Teniu plats de diferents mides?
Temporalitat	Donar estructura temporal, utilitzar: primer, després, mentre...	Iniciar diàleg sobre la seqüència temporal:

		<ul style="list-style-type: none"> - Què ha passat després de seure a la cadira mitjana? - Abans d'arribar els ossos a casa, què feia la Rínxols?
Teoria de la ment	Predir la conducta dels personatges: <ul style="list-style-type: none"> - Què creieu que farà després de menjar? - Provarà tots els llits o només un? 	Dialoguem sobre les diferències o similituds del que pensàvem cada un de nosaltres i del que realment a passat.
VERSIONAR EL CONTE		
Fer un diàleg un cop acabat el conte i inventar un possible final del conte o variacions que farien els infants.		
ALTRES ASPECTES		
LÈXIC	Lèxic nou que introdueix el conte: <ul style="list-style-type: none"> - Conceptes matemàtics: petit, mitjà i gran - Vocabulari de casa: cadira, plat, llit... - Accions: seure, estirar-se, entrar... 	
COMPRESIÓ	Preguntes de comprensió del conte: <ul style="list-style-type: none"> - Qui viu a la casa on ha entrat la Rínxols d'Or? - Què ha fet la Rínxols quan ha entrat? - Quan tornen els ossos? - Amb qui arriba l'ós petit? - Per què s'ha trencat la cadira? 	

7.2. Annex 2

Graella per desenvolupar el llenguatge a través de l'explicació interactiva del conte.

Document base del CREDA (2015) des d'on s'ha partit per fer l'adaptació de la taula presentada anteriorment.

Treballar altres aspectes de llenguatge oral a partir del conte	
Lèxic / Semàntica	<p>Lèxic <small>Vocabulari nou que introdueix al conte. Evocar lèxic de diferents camps semàntics. Sinònims. Antònims.</small></p>
	<p>Categorització <small>Classificar lèxic per categories. Donades quatre paraules detectar la que no va bé amb les altres tres ...</small></p>
	<p>Frases fetes, expressions..</p>
Fonètica / Fonologia / Consciència Fonològica	<p>Jocs d'escolta <small>Potenciar l'atenció auditiva. Escoltar diferents sons, trobar-ne les semblances, les diferències.</small></p>
	<p>Rimes <small>Elaborar rodolins a partir de paraules que apareixen en el conte</small></p>
	<p>Consciència de sil·laba <small>Comptar sil·labes. Canviar, afegir, substraure sil·labes de paraules del conte i descobrir que es formen paraules noves.</small></p>
	<p>Consciència de fonema <small>Comptar fonemes. Canviar, afegir, substraure fonemes de paraules del conte i descobrir que es formen paraules noves. Síntesi auditiva: donats uns quants fonemes ordenats extreure la paraula.</small></p>
	<p>Treball sobre un fonema <small>Classificar paraules segons si tenen un determinat fonema a l'inici, al mig o al final.</small></p>
Memòria auditiva	<p>Memòria auditiva <small>"De l'habana ve un vaixell carregat de...", "Frases maledides" Memoritzar dites...</small></p>
	<p>Comprensió <small>Preguntes de comprensió amb diferents pronoms interrogatius: qui, què, on, quan, per què, de qui, de què, amb què, amb qui, per a qui... Seguir ordres. Identificar frases sense sentit, absurdes. Endevinalles.</small></p>
Comprensió auditiva	
Narració	<p>Connectors <small>Treballar els connectors narratius que ajuden a anticipar els esdeveniments del conte: hi havia una vegada (inici), un dia (fet desencadenant), de sobte (fet inesperat, problema), però (inconvenient), al final (resolució)...</small></p>
	

Desenvolupar llenguatge a través de l'explicació interactiva del conte.

Indicar què hem de buscar i preguntar en cada moment del conte, a partir de la primera vegada que aparegui i fer preguntes sobre el que trobem al conte, sobre quins personatges portem...

1. Abans d'explicar el conte: 1.1 coneixements prèvis 1.2 Hipòtesis inicials		En el transcurs del conte		En l'avenció final o posterior del conte	
2. Relacionar fragments del conte amb vivències personals. Contribuir a la comprensió i a la implicació dels alumnes en la història.	Feu comentaris, preguntes que guien l'atenció en elements concrets (persones, objectes, situacions...)	Buscar elements relacionats amb la història, l'estructura narrativa (persones, objectes, situacions...), el temps, l'espai, l'ordre, l'acció, l'objectiu, el conflicte, el desenllaç, el final, etc.	Establir relacions amb la història i la vida dels alumnes.	Incloure un dibuix o un esquema que resumeixi el desenvolupament del conte.	Realitzar un dibuix o un esquema que resumeixi el desenvolupament del conte.
3. Establir relacions de temporalitat. Ajuda a situar els esdeveniments cronològicament.	Feu comentaris sobre les relacions causa-efecte. Demaneu que els alumnes expliquin les relacions causa-efecte.	Buscar elements relacionats amb la temporalitat (temps, ordre, durada, etc.).	Feu preguntes que ajudin a situar els esdeveniments cronològicament.	Feu preguntes que ajudin a situar els esdeveniments cronològicament.	Feu preguntes que ajudin a situar els esdeveniments cronològicament.
4. Establir relacions de causa-efecte. Dona sentit a la història.	Feu comentaris sobre les relacions causa-efecte. Demaneu que els alumnes expliquin les relacions causa-efecte.	Buscar elements relacionats amb la causalitat (causes, efectes, etc.).	Feu preguntes que ajudin a situar les relacions causa-efecte.	Feu preguntes que ajudin a situar les relacions causa-efecte.	Feu preguntes que ajudin a situar les relacions causa-efecte.
5. Comentari dels sentiments i emocions dels altres i relacionar-los amb emocions pròpies. Important per a la comprensió de les actituds dels personatges.	Feu preguntes que ajudin a identificar i relacionar les emocions dels personatges. Demaneu que els alumnes expliquin les emocions dels personatges.	Buscar elements relacionats amb les emocions (expressions facials, gestos, etc.).	Feu preguntes que ajudin a identificar i relacionar les emocions dels personatges.	Feu preguntes que ajudin a identificar i relacionar les emocions dels personatges.	Feu preguntes que ajudin a identificar i relacionar les emocions dels personatges.
6. Ajudar a entendre la intenció dels personatges, l'objectiu. És un punt clau per a la comprensió real de la història.	Feu comentaris sobre el que pensen els personatges, sobre el que volen, sobre com se senten, sobre com se relacionen, sobre com se comporten, etc.	Buscar elements relacionats amb l'intenció dels personatges (objectius, motius, etc.).	Feu preguntes que ajudin a identificar l'intenció dels personatges.	Feu preguntes que ajudin a identificar l'intenció dels personatges.	Feu preguntes que ajudin a identificar l'intenció dels personatges.
7. Ajudar a entendre la perspectiva dels altres (no l'OT) en situacions no experimentades.	Feu comentaris sobre el que pensen els personatges, sobre el que volen, sobre com se senten, sobre com se relacionen, sobre com se comporten, etc.	Buscar elements relacionats amb la perspectiva dels altres (pensaments, actituds, etc.).	Feu preguntes que ajudin a identificar la perspectiva dels altres.	Feu preguntes que ajudin a identificar la perspectiva dels altres.	Feu preguntes que ajudin a identificar la perspectiva dels altres.
8. Fer hipòtesis i prediccions del que passarà en funció dels sentiments, de les intencions o de les creences dels personatges.	Feu comentaris sobre el que pensen els personatges, sobre el que volen, sobre com se senten, sobre com se relacionen, sobre com se comporten, etc.	Buscar elements relacionats amb les hipòtesis i prediccions (sentiments, intencions, creences, etc.).	Feu preguntes que ajudin a identificar les hipòtesis i prediccions.	Feu preguntes que ajudin a identificar les hipòtesis i prediccions.	Feu preguntes que ajudin a identificar les hipòtesis i prediccions.
9. Avaluació de les decisions preses pels personatges. Fomenta la capacitat de reflexió i d'avaluació.	Feu comentaris sobre el que pensen els personatges, sobre el que volen, sobre com se senten, sobre com se relacionen, sobre com se comporten, etc.	Buscar elements relacionats amb les decisions (conseqüències, etc.).	Feu preguntes que ajudin a avaluar les decisions.	Feu preguntes que ajudin a avaluar les decisions.	Feu preguntes que ajudin a avaluar les decisions.
10. Versió final del conte després d'haver-lo explicat vèries vegades.	Feu comentaris sobre el que pensen els personatges, sobre el que volen, sobre com se senten, sobre com se relacionen, sobre com se comporten, etc.	Buscar elements relacionats amb la versió final del conte (canvis, etc.).	Feu preguntes que ajudin a identificar la versió final del conte.	Feu preguntes que ajudin a identificar la versió final del conte.	Feu preguntes que ajudin a identificar la versió final del conte.

Document de Obres i Exemples de Contes per a l'Español de Segona i Tercera d'Infantil, elaborat per CREA Grup, juny 2013

7.3. Annex 3

Graella de programació de la Situació d'Aprenentatge que s'ha utilitzat per poder dur a terme aquest treball:

Situació d'aprenentatge

Títol	La Rínxols d'or
Nivell educatiu/ internivell	I3

DESCRIPCIÓ

Aquesta Situació d'Aprenentatge sorgeix de la necessitat de l'aula d'introduir els conceptes matemàtics de "petit, mitjà i gran". A més, s'ha decidit introduir aquests conceptes a través d'un conte, ja que en aquesta aula s'utilitzen els contes com a mitjà de treball i com a eina d'introducció de temàtiques, conceptes o continguts nous. Pel que fa al plantejament de les activitats i de les propostes es segueix el mètode de treball de l'aula, en aquest cas es treballa per espais (un de llengua, un d'art i un de joc), es fan racons matemàtics i es proposen tres activitats de motricitat fina. S'ha decidit que aquesta situació d'aprenentatge englobaria aquests tres moments d'aprenentatge per tal d'haver-hi un treball més significatiu i que el treball d'aula estigués contextualitzat dins aquesta temàtica i conte. Finalment, el repte que es planteja als infants és introduir-se en aquests tres conceptes matemàtics nous i fer un treball envers el conte i les diverses propostes educatives que se'n deriven.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Eix 1. Un infant que creix amb autonomia i confiança.
- Eix 2. Un infant que es comunica amb diferents llenguatges.
- Eix 3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.
- Eix 4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.

Competències específiques	Eix 1	Eix 2	Eix 3	Eix 4
Competència específica 1. Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.				

Competència específica 2. Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llenguatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.				
Competència específica 1. Observar i reconèixer característiques de materials i elements i establir relacions entre ells, mitjançant l'experimentació i la manipulació sensorial, per avançar cap a estructures de pensament cada vegada més complexes desenvolupant habilitats de raonament matemàtic.				

OBJECTIUS D'APRENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

Objectius d'aprenentatge	Criteris d'avaluació
Adquirir de manera progressiva un vocabulari nou per tal de comunicar-se de manera adequada a la situació i context concret i participar-hi de manera activa.	Fer un ús funcional de la llengua oral augmentant el repertori lingüístic i expressant idees, desitjos, sentiments.
Reconèixer i utilitzar el llenguatge matemàtic per fer-lo servir en un context real i en situacions viscudes, així com relacionar-ho amb el llenguatge corresponent.	Manifestar habilitats per comunicar-se i interactuar a través de diferents llenguatges ajustant l'expressió al context verbal i matemàtic.
Experimentar amb diverses eines i recursos plàstics proposats per crear les diverses propostes amb relació a la temàtica treballada.	Interpretar i crear manifestacions artístiques individuals utilitzant i explorant diferents instruments, recursos o tècniques suggerides mostrant una actitud curiosa i respectuosa.

SABERS

	Saber
1	Adquisició progressiva de nou repertori comunicatiu. Elements de comunicació no verbal (Intenció i elements de la interacció comunicativa)
2	Participació i escolta activa en situacions habituals de comunicació: converses, contextos de joc i diferents situacions de la vida quotidiana (Comunicació oral. Expressió, comprensió i diàleg)
3	Reconeixement i ús de llenguatge matemàtic, nombres, símbols i codis que poden ser llegits pels altres i que tenen significats compartits per la societat en contextos reals i situacions progressivament més complexes (Llenguatge matemàtic)
4	Experimentació amb diferents eines, materials i tècniques plàstiques: dibuix, pintura, collage, modelatge, estampació... (Llenguatge i expressió plàstica)
5	Comparació, correspondència, ordenació i classificació de les qualitats o atributs dels elements de l'entorn. Relacions qualitatives i quantitatives. Reconeixement de patrons, anticipacions i verbalització de regularitats en situacions de la vida quotidiana (Diàleg corporal amb l'entorn. Exploració d'objectes i materials)

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Per iniciar aquesta situació d'aprenentatge, es presenta als infants el conte de "La Rinxols d'or". Per tal d'arribar a tots els infants i de fer-ho més proper, l'explicació del conte es duu a terme en el moment de rotllana, amb tots els alumnes asseguts a terra i s'utilitza el conte amb imatges molt clares com a suport. Pel que fa a les activitats es divideixen de manera que hi ha 3 propostes d'activitats centrades en els espais,

una proposta de llengua, una de joc i una d'art; 3 propostes més entorn els racons de jocs matemàtics i 3 propostes més enfocades al treball de la motricitat fina. Pel que fa als agrupaments es fan grups de treball seguint les tres taules amb les quals estan dividits, per tant, les propostes van rotant i són grups de 5 infants.

Finalment, pel que fa al material, es necessita:

- Espais: casa (joc) de fusta, cartes del "memory" de "La Rinxols d'or", cartolines amb la figura de l'os gran, paper de seda, cola i vernís.
- Jocs matemàtics: cartes del joc "Dooble", propostes del producte cartesià de "La Rinxols d'or" i cartes de numeració dels ossos.
- Motricitat fina: silueta (plastificada) d'una cara d'una nena, plastilina, bastonets, pintura de tres colors diferents, cartolina amb la figura de l'os petit, cartolines amb cercles dibuixats, punxons, pelfes, gomets marrons grans i gomets negres petits.
- Altres materials; cartolines DIN A3 blanques, esponges i aquarel·les.

PROPOSTES D'APRENTATGE I AVALUACIÓ

Proposta	Descripció de la proposta d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Compartim el que aprenem	<i>"Expliquem el conte"</i> : aquesta primera activitat és introductòria i és la que regeix totes les altres activitats. Es duu a terme amb tot el grup sencer assegut amb rotllana a la zona de rutines de la classe. Es comença presentant el títol del conte i preguntant si algú el coneix i què en poden dir amb l'ajuda del títol i de la portada que se'ls presenta. Tot seguit s'explica el conte, posant molt d'èmfasi amb les mides (allò que volem treballar) i amb totes les accions que fa la protagonista i els tres ossos. Al llarg	20 minuts

	de l'explicació del conte es va utilitzant de suport el conte físic per mostrar les il·lustracions i es va fent participar l'alumnat. Un cop explicat, es demana als alumnes què han escoltat i què els hi ha cridat més l'atenció i es fa un repàs ràpid dels objectes i mides que surten al llarg del conte (tenint en compte el vocabulari). Per acabar, fem un repàs de què en sabem de mides i de quins vocabularis hem après i fem un recull oral de tot això.	
Aprenem.	<p>Aquesta part es divideix en tres moments d'aprenentatge a l'aula, els espais, els racons matemàtics i la psicomotricitat fina. Cada un dels moments té 3 activitats concretes i es van rotant a través de les tres taules (uns 4-5 alumnes per taula):</p> <p><i>Espais:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Llenguatge</u>: joc del "memory" amb les imatges principals del conte (llit, cadira, casa, plat, os petit, os mitjà, os gran i Rínxols d'or) es crea el joc de buscar parelles. En aquesta activitat, l'alumnat, cada cop que giri una imatge ha de dir el nom d'allò, d'aquesta manera treballem el vocabulari del conte i aprenem noves paraules a través de la repetició. - <u>Joc</u>: es col·loca una casa de fusta amb objectes que surten al conte i d'altres que formen part d'un àmbit de casa i se'ls permet jugar lliurement incentivant el llenguatge. - <u>Art</u>: es decora la figura d'un os gran a través d'enganxar papers de seda de diferents colors i mides. El decoren al seu gust. <p><i>Jocs matemàtics:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>El joc del "Dooble"</u> amb imatges del conte de "La Rínxols d'or", per tal de trobar correspondències i imatges iguals. Es presenten les normes del joc a través d'un exemple i es recorda el vocabulari que conforma les imatges. Es fa un repàs d'algunes característiques dels objectes i figures que surten per tal de facilitar el joc. 	3 sessions de 20 minuts amb cada una de les propostes

	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Producte cartesià</u>: es proposen diverses propostes de productes cartesianes que tenen relació amb el conte i on es treballen els colors, les mides i les relacions entre imatges i característiques. - <u>Joc de numeració</u>: es donen diverses cartes amb ossos dibuixats i de mides diferents, aquestes mides van marcades amb un 1 un 2 o un 3 i es veu de manera molt clara la diferència de mides. Es classifiquen els ossos seguint els números 1, 2 i 3. <p><i>Motricitat fina:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Modelar</u> els cabells de la rínxols d'or amb plastilina groga sobre una làmina plastificada del dibuix i la silueta d'una cara. - Creació de la cara d'un os a través de <u>punxar</u> un cercle de cartolina i enganxar gomets de diferents mides que conformen els ulls, la boca, el nas i les orelles. - Pintar la figura d'un os petit a través de la tècnica de <u>puntillisme</u> i utilitzant uns bastonets de les orelles com a eina de treball. Es fan servir els colors groc, blau i taronja. <p><i>Altres:</i> Pintem la figura d'un os mitjà a través de la tècnica d'aquarel·les, en aquest cas és de lliure elecció el color o colors utilitzats.</p>	
<p>Apliquem el que hem après.</p>	<p>Per tal de recopilar tot el que hem après es pinta una cartolina DIN A3 a través d'estampar amb esponges (amb color groc) i es proposa a l'alumnat ordenar, les figures dels ossos que han pintat, de petit a gran i enganxar-ho a sobre la cartolina. Aquesta activitat es fa individualment agafant alumne per alumne.</p> <p>Finalment, es fa un últim repàs de què hem après i es torna a explicar el conte buscant que l'alumnat intervingui per dir vocabulari i per explicar o fer algun incís al llarg de la història.</p>	<p>3-5 minuts per alumne + 20 minuts (conte i recopilació de què s'ha après)</p>

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

Tenint en compte les característiques del grup classe en global, des d'un principi s'ha intentat plantejar les activitats de tal manera que estiguessin a l'abast de tot l'alumnat. Així doncs, una de les mesures que s'ha tingut en compte és el fet que s'utilitzen molts recursos visuals de tal manera que ajudin l'alumnat a entendre de forma més senzilla tota la informació. S'ha considerat també que una de les mesures que ajudaria a l'alumnat era el fet de les agrupacions amb grups reduïts i l'adaptació del llenguatge i simplificació d'aquest per tal de permetre a tot l'alumnat entendre de què es parlava i que es deia.

MESURES I SUPORTS ADDICIONALS O INTENSIVS

Alumne/a	Mesura i suport adicional o intensiu
Alumnes SIEI (TEA)	Amb aquest alumnat, s'ha considerat que se seleccionen algunes de les activitats i se'ls proposen de manera més senzilla i adequada a ells. Així doncs, les activitats que s'escullen s'adapten, canviant el material utilitzat per un altre més adaptat a les capacitats.